

OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

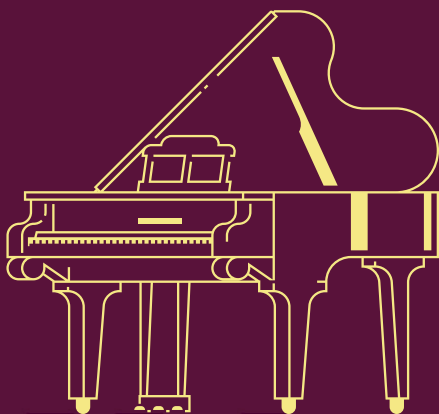
PIOTR BECZAŁA

Sztárest zongorával

Star recital with piano

Zongorán közreműködik | Featuring on piano
Helmut Deutsch

2023. november 26.,
Operaház
26 November 2023,
Opera House

PIOTR BECZAŁA

Sztárest zongorával

Star recital with piano

Dal- és áriaest két részben, magyar, angol és eredeti nyelvű felirattal

Song and aria recital in two parts, with Hungarian, English, and same-language subtitles

PIOTR BECZAŁA – tenor

HELMUT DEUTSCH – zongora *piano*

MŰSOR PROGRAMME

MIECZYŚLAW KARŁOWICZ

Kiábrándulás (*Zawód Disillusion*)

Lerázza a leveleket (Rdzawe liście strząsa z drzew *Tearing red leaves from the trees*)

A mezőkre (Idzie na pola *It goes over fields*)

Szomorú lány (Zasmuconej *To a sorrowful girl*)

Beszélj még hozzám (Mów do mnie jeszcze *Speak to me still*)

A legszebb dalok (Najpiękniejsze piosnki *The most beautiful songs*)

Emlékszem a csendes, fényes, arany napokra (Pamiętam ciche, jasne, złote dnie

I remember quiet, clear golden days)

STANISŁAW MONIUSZKO A KÍSÉRTETKASTÉLY

(*STRASZNY DWÓR | THE HAUNTED MANOR*)

Stefan áriája a III. felvonásból *Stefan's aria from Act 3*

ANTONÍN DVOŘÁK CIGÁNY DALOK

(*ZIGEUNERMELODIEN | GYPSY MELODIES*)

Mikor öreganyám énekelni tanított (Als die alte Mutter *Songs my mother taught me*)

A húr felhangolva (Reingestimmt die Saiten *The strings are tuned*)

Széles ujjú ruha, bő nadrág (In dem weiten, breiten, luft'gen Leinenkleide

Wide sleeves and wide trousers)

Kapjon bár aranykalitkát a sólyom (Horstet hoch der Habicht auf den Felsenhöhen

Give a hawk a pure gold cage)

ANTONÍN DVOŘÁK RUSZALKA *RUSALKA*

A Herceg áriája az I. felvonásból *The Prince's aria from Act 1*

szünet *interval*

PJOTR ILJICS CSAJKOVSZKIJ

Kínom az érti meg (Нет, только тот, кто знал *None but the lonely heart*)

Miért? (Отчего? *Why?*)

A bálesti zajban (Средь шумного бала *Amid the din of the ball*)

Kora tavasszal (То было раннею весною *It was in early spring*)

Szeretném egyetlen szóba sűríteni bánatom (Хотел бы в единое слово

I should like in a single word)

Szelíd csillagok ragyogtak (Нам звёзды кроткие сияли *Gentle stars shone for us*)

Fény árad szét (День ли царит *Does the day reign*)

PJOTR ILJICS CSAJKOVSZKIJ ANYEGIN

(*EUGENE ONEGIN*)

Lenszkij áriája a II. felvonásból *Lensky's aria from Act 2*

SZERGEJ RAHMANYINOV

Álom (Сон *Dream*)

Orgonavirág (Сирень *Lilacs*)

Ne énekelj, szépségem (Не пой, красавица, при мне *Oh, never sing to me again*)

Tavaszi vizek (Весенние воды *Spring waters*)

A Magyar Állami Operaház *Sztárestek zongorával* című, immár második éve futó hangversenysorozatának idei második állomásához érkezünk. Ezúttal a lengyel tenor énekművészt, Piotr Beczałát hallhatja a budapesti publikum egy német zongoraművész, Helmut Deutsch kíséretében. A műsor híven tükrözi az OPERA 2023/24-es évadának, a Szláv szezonnak a tematikáját, hiszen, lengyel, cseh és orosz zeneszerzők művei csendülnek fel.

Csajkovszkij, Rahmanyinov és Dvořák zenéje a mindenkori hangversenytermek és operaszínpadok repertoárjának szerves és így ismert részét képezi. A lengyel Mieczysław Karłowicz azonban ritkább csemegének számít. A zeneszerző és karmester 1876-ban született Wiszniewóban. Heidelberg, Prága, Drezda, majd Varsó után, végül 1895-ben Berlinbe ment azzal a szándékkal, hogy hegedűtanulmányokat folytasson, ugyanakkor az egyetem filozófiai karán is tanult, cikkeket publikált, és megkomponálta első jelentősebb műveit, így például a *Szerenád vonószekarra* című darabját, valamint zenét írt József Nowiński *Fehér galamb* című drámájához. Ekkor kezdett el dolgozni a *Reneszánsz szimfóniáján*, amelyet 1901-ben, Varsóba való visszatérése után fejezett be. A lengyel fővárosban újságírói tevékenységet folytatott a kortárs lengyel zenével kapcsolatban, vonószekart alapított a Varsói Zenei Társaságnál. 1906-ban karmesteri tanfolyamot végzett Lipcsében a magyar származású Nikisch Artúrnál. Majd Zakopanéban telepedett le. Érdekes, hogy Karłowicz a lengyel Tátra egyik úttörője volt, aktívan részt vett a Tátrai Társaságban, cikkeket és fényképeket publikált hegyi túráiról. 1909-ben néhány héttel azután halt meg egy lavinatragédiában, hogy a Varsói Filharmonikusok előadta az *Örök dalokat*, ami igazi sikert hozott számára.

Piotr Beczala napjaink egyik legismertebb nemzetközi sztártenorja Lengyelországban született, ott is kezdte tanulmányait, azonban hamarosan Svájcban folytatta, karrierje Linzben és Zürich operaházaiban indult. Az énekes nevét a 2000-es évek elején rövid időn belül Európa minden jelentős színházának közönsége megismerte, sőt 2006-ban a San Francisco-i Operában és a New York-i Metropolitanban is bemutatkozhatott, ahol azóta is rendszeres vendég. Népszerűségét hangja szépsége mellett annak az elkötelezettségnek köszönheti, amit minden egyes szerep megformálásakor tanúsít. Széles operarepertoárja mellett operettek és kórusművek rendszeres szólistájaként is látható. Számos alakítását hangfelvételen és filmen is élvezheti a közönség, mi több rendszeresen készít tematikus CD-eket is. *Szláv operaáriák (Slavic Opera Arias)* című lemezét az Opera News 2011 legjobb felvételének nevezte.

Az énekművész szerepei között megtalálható többek között a Herceg (*Rusalka*), Edgardo (*Lammermoori Lucia*), Rodolfo (*Bohémélet*), Vaudémont (*Iolanta*), Riccardo (*Az álarcosbál*), Des Grieux (*Manon*), Romeo (*Romeo és Júlia*), Faust, Lohengrin, Werther, Don José (*Carmen*), Manrico (*A trubadúr*), Mantova hercege (*Rigoletto*), Lenszkij (*Anyegin*) és Cavaradossi (*Tosca*). Az elmúlt években Beethoven IX. szimfóniáját énekelte a drezdai Semperoperben, több hangversenyt adott Helmut Deutsch zongoraművésszel a bécsi Theater im Parkban, a Luxemburgi Filharmóniában és a grazi Musikvereinban, valamint Dél-Amerikában.

2014-ben megkapta az ECHO Klassik „Az év énekese” díját, 2021-ben pedig ugyanebben a kategóriában az Opus Klassik díjat. 2019-ben kamaraénekes lett a bécsi Állami Operaházban, 2022-ben pedig a katowicei Zeneakadémia tiszteletbeli doktori címet adományozott neki.

A lengyel énekest már pályája kezdetén láthatta az Erkel Színház közönsége a mantovai Herceg szerepében Verdi *Rigolettó*jában, később pedig különböző operagálák alkalmával lépett fel Budapesten.

Helmut Deutsch a világ egyik legkeresettebb és legsikeresebb zongorakísérője. Bécsben született, szülővárosának konzervatóriumában, zeneakadémiáján és egyetemén tanult, megkapta Bécs város zeneszerzői díját, és 24 évesen professzor lett. Már diákkorában is a dal volt a fő érdeklődési területe, de több évtizeden át kamarazeneszként is dolgozott minden elképzelhető formációban, számos világhírű hangszeres művésszel. Nemzetközi énekkísérői karrierje Irmgard Seefried szoprán énekesnővel kezdődött, de fiatal éveinek legfontosabb énekese Hermann Prey volt, akinek tizenkét éven át több száz koncerten volt állandó partnere. Később a legjelentősebb dalénekesekkel dolgozott együtt, és a világ összes jelentős zenei központjában fellépett.

Jelenleg Jonas Kaufmann, Diana Damrau, Michael Volle és a fiatal svájci tenor, Mauro Peter énekesek tartoznak kiemelt partnerei közé. Helmut Deutsch munkásságát több mint száz felvétel dokumentálja. Ezek egy része azt is tükrözi, amit egyik szívügyének tekint: a múlt méltatlanul elfeledett zeneszerzőinek felelevenítését. Egy másik feladat, amely az évek során egyre inkább a szívéhez nőtt, a fiatal tehetségek képzése és támogatása. Bécsi éveitől oktatói tevékenysége elsősorban a müncheni Zeneművészeti és Színházi Egyetemen folytatódott, ahol 28 éven át tanított. Emellett a mai napig folyamatosan növekvő számú mesterkurzust tart Európában és a Távol-Keleten, és vendégprofesszori munkássága révén továbbra is kapcsolatban áll az egyetemekkel. Tanítványai közé tartozott többek között Juliane Banse, Jonas Kaufmann, Dietrich Henschel, Christian Gerhaher és Wolfram Rieger.

A műsorlapot szerkesztette: Mátrai Diána Eszter

The second instalment of the second season in the Hungarian State Opera series *Stars' Recitals with Piano* features Polish tenor Piotr Beczała accompanied on the piano by German pianist Helmut Deutsch. The programme ties in perfectly the 2023/24 Slavic Season of the OPERA including pieces by Polish, Czech, and Russian composers.

The music of Tchaikovsky, Rachmaninov, and Dvořák is an integral and thus well-known part of the repertoire of concert halls and opera stages. However, the Polish Mieczysław Karłowicz is a rarer treat. The composer and conductor was born in 1876 in Wiszniewo, but studied in Heidelberg, Prague, Dresden, and Warsaw. He finally arrived in Berlin in 1895 with the intention of continuing his violin studies. At the same time, however, he studied at the university's faculty of philosophy as well, published articles, and composed his first major works, such as his *Serenade for Strings*, and wrote incidental music for *White Pigeon*, a play by Józefat Nowiński. Afterwards, he began to work on *Renaissance Symphony*, which he completed in 1901, after his return to Warsaw. In the Polish capital, he worked as a journalist on contemporary Polish music and founded a string orchestra at the Warsaw Music Society. In 1906, he completed a conducting course in Leipzig under the Hungarian Artúr Nikisch. Later, he settled in Zakopane. Karłowicz was one of the pioneers of the Polish Tatras, actively participated in the Tatras Society, and published articles and photographs of his mountain tours. In 1909, he tragically died in an avalanche only a few weeks after the Warsaw Philharmonic performed *Eternal Songs*, which brought him real fame.

Polish tenor **Piotr Beczała**, one of today's best-known international stars, began his musical studies in his homeland and soon continued them in Switzerland. His career started in the opera houses of Linz and Zurich, but in the early 2000s, he gained fame with audiences of all major European theatres within a short time. In 2006, he also made his debuts at the San Francisco Opera and the Metropolitan Opera in New York, where he has been a regular guest ever since. In addition to the beauty of his voice, he owes his popularity to the commitment he shows when portraying each role. In addition to his wide opera repertoire, he is a regular soloist in operettas and choral works as well. Several of his performances has been captured on audio recordings and films, and he regularly makes thematic recordings including his CD entitled *Slavic Opera Arias* which was declared the best recording of 2011 by *Opera News*.

His repertoire includes such roles as The Prince (*Rusalka*), Edgardo (*Lucia di Lammermoor*), Rodolfo (*La bohème*), Vaudémont (*Iolanta*), Riccardo (*Un ballo di maschera*), Des Grieux (*Manon*), Roméo (*Roméo et Juliette*), Faust, Lohengrin, Werther, Don José (*Carmen*), Manrico (*Il torvatore*), Duke of Mantua (*Rigoletto*), Lensky (*Eugene Onegin*), and Cavaradossi (*Tosca*). In recent years, he also sang in Beethoven's *Symphony No. 9* at the Semperoper Dresden, and performed recitals at Theater im Park, Vienna, at the Philharmonie Luxembourg, the Musikverein Graz as well as in South America, accompanied by pianist Helmut Deutsch

Piotr Beczała received the ECHO Klassik Award "Singer of the Year" in 2014 and the Opus Klassik Awards in the same category in 2021. In 2019, he was made Kammersänger at the Vienna Staatsoper and received an honorary Ph.D from the Music Academy in Katowice in 2022.

The audience of the Erkel Theatre had the chance to see an appearance of the Polish tenor at the beginning of his career in the role of the Duke of Mantua in Verdi's *Rigoletto*, and later, he returned to Budapest to perform at various opera galas.

Helmut Deutsch is one of the most sought-after and successful song accompanists in the world. Born in Vienna, he studied at the conservatory, music academy and university in his hometown, received the City of Vienna Composition Prize and became a professor at the age of 24. Even during his student days, his main interest was focused on song, but he also worked as a chamber musician for several decades in all imaginable formations with many world-class instrumentalists. His international career as a song accompanist began with the soprano Irmgard Seefried, but the most important singer of his younger years was Hermann Prey, whose permanent partner he was for twelve years in several hundred concerts. He subsequently worked with many of the most important lieder singers and played in all the important music centres in the world.

Currently, the singers Jonas Kaufmann, Diana Damrau, Michael Volle and the young Swiss tenor Mauro Peter are among his priority partners. Helmut Deutsch's work is documented on more than a hundred recordings. Some of them also reflect what he sees as one of his central concerns: the revival of unjustly forgotten composers of the past. Another task that has become more and more close to our hearts over the years is the training and promotion of young talent. After his years in Vienna, his teaching activities continued primarily at the University of Music and Theater in Munich, where he was professor of song design for 28 years; In addition, to this day he gives a constantly growing number of master courses in Europe and the Far East and remains connected to universities through visiting professorships. His students included Juliane Banse, Jonas Kaufmann, Dietrich Henschel, Christian Gerhaher and Wolfram Rieger, among many others.

Programme notes edited by Diána Eszter Mátrai

PIOTR BECZAŁA

©Johannes Ifkovits

HELMUT DEUTSCH

©Shirley Suarez

A művészek életrajza a fotókra kattintva is elérhető.
The biographies of the artists are also accessible by clicking on the images.